

1998-07-01

ที่มา...ของพิธีถวายราชสักการะของบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุณีย์ สิ้นธุเดชะ

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

สิ้นธุเดชะ, สุณีย์ (1998) "ที่มา...ของพิธีถวายราชสักการะของบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," *Jamjuree Journal*: Vol. 2: Iss. 2, Article 4.

DOI: 10.58837/CHULA.JAMJUREE.2.2.4

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree/vol2/iss2/4>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Jamjuree Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ที่ มา... ของพิธีถวายราชสักการะ

ของบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นับแต่วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ เป็นต้นมา เราชาวจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็ได้มีพระบรมราชานุสาวรีย์สองรัชกาล คือ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ประดิษฐานอยู่ในมหาวิทยาลัยให้พวกเราได้เคารพถวายราชสักการะ ไม่เพียงแต่ชาวจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเท่านั้น หากแต่พระบรมราชานุสาวรีย์สองรัชกาลแห่งนี้ ยังเป็นที่เคารพสักการะของปวงชนชาวไทยที่ผ่านไปมา หรือผู้ที่แวะเข้ามาในมหาวิทยาลัยอีกด้วย

พระมหากษัตริย์คุณอันประเสริฐของล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์นี้ ยากที่จะหาถ้อยคำใดมาบรรยายถวายราชสักการะได้ แต่บทความนี้จะขอกล่าวถึงที่มาของพิธีถวาย

ราชสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์ของล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์ ซึ่งบรรดาศิษย์ที่จบการศึกษาทุกระดับปริญญาได้ร่วมกันคิดว่า เมื่อได้ศึกษาเล่าเรียนยังสถานศึกษาที่ล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์ทรงสร้างไว้ เมื่อจบการศึกษาเป็นบัณฑิตแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ควรที่จะได้สำแดงความสำนึกในพระมหากษัตริย์คุณ ดังนั้น คณะกรรมการบัณฑิตประจำปีการศึกษา ๒๕๓๑ ได้ร่วมกันคิดว่า ควรจะได้มีพิธีถวายราชสักการะ ประหนึ่งกับขอพระราชทานพรจากล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์และทั้งได้สำนึกในพระมหากษัตริย์คุณและปฎิญาณตนว่า จะใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ดังพระราชปณิธานที่ล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์

ทรงมีไว้ต่อการสร้างมหาวิทยาลัยในระดับอุดมศึกษา และบัณฑิตต่างก็มีปริญญา ทั้งตรี โท เอก อันสมเกียรติ แห่งตนและแห่งเกียรติภูมิของสถาบัน

แนวคิดดังกล่าวของคณะกรรมการบัณฑิตประจำปีการศึกษา ๒๕๓๑ ได้มี รศ.ธงทอง จันทรางศุ เป็นผู้ให้คำแนะนำ และร่วมสนับสนุน ทั้งได้นำความประสงค์ของบัณฑิตเข้าที่ประชุมเตรียมการรับพระราชทานปริญญาบัตรโดยมี รองอธิการฝ่ายบริหารครั้งนั้นคือ รศ.อำพน นະมาตร์ เป็นประธานในที่ประชุม ท่านอธิการบดีครั้งนั้นคือ ศ.นพ. จรัส สุวรรณเวลา ที่ประชุมเห็นพ้องต้องกันว่าเป็นความคิดที่ดี มติที่ประชุมรับรอง รศ.ธงทอง จันทรางศุ จึงคิดว่าพิธีการจะต้องทำอย่างไรบ้าง พิธีการจึง

เกิดขึ้นโดยกำหนดให้บัณฑิตทุกระดับปริญญา เมื่อเสร็จพิธีรับพระราชทานปริญญาบัตรแล้วก็ให้บัณฑิตทั้งหมดในแต่ละวันมาเข้าแถวหน้าพระบรมราชานุสาวรีย์โดยมีผู้แทนบัณฑิตชายหญิงของแต่ละคณะ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ และสถาบันสมทบ ถือพานพุ่มดอกไม้ รูปเทียนถวายราชสักการะโดยพร้อมเพรียงกัน

พิธีการนี้จึงเป็นอีกพิธีหนึ่งที่จัดไว้กับพิธีการรับพระราชทานปริญญาบัตรของทุกปีแต่นั้นมา ในด้านการปฏิบัติด้านพิธีการและการจัดแถวของบัณฑิตเข้าพิธีถวายราชสักการะ จะเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบัณฑิตและนิสิตปัจจุบันที่มาช่วยเพื่อให้บัณฑิตจำนวนเป็นพันคนร่วมในพิธีด้วยความเรียบร้อยทุกปีตลอดมา

เมื่อศ.ดร.เทียนฉาย กีระนันทน์ ได้เข้ามารับหน้าที่อธิการบดี จึงเล็งเห็น

ความสำคัญของพิธีการถวายราชสักการะว่า ควรจะให้บัณฑิตได้ปฏิบัติและถือว่า มีความสำคัญและศักดิ์สิทธิ์ ทั้งยังเป็นความทรงจำของบัณฑิตทุกคนด้วย เหมือนหนึ่งว่า เมื่อได้จากสถาบันที่ล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์ทรงสร้างมาให้แล้ว บัณฑิตทุกคนก็ควรที่จะกราบถวายบังคมลาด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและพร้อมขอพระราชทานพรเพื่อที่เขาเหล่านั้นจะได้ไปปฏิบัติภารกิจให้สมศักดิ์และสิทธิ์แห่งปริญญาที่ตนได้ศึกษามา ท่านอธิการบดีจึงได้แนะนำว่าจะทำพิธีถวายราชสักการะอย่างไรดีจึงจะได้ผลตามความประสงค์ดังกล่าว จึงได้มีการเพิ่มกิจกรรมของบัณฑิตด้วยการกราบถวายบังคมลา และขอพระราชทานพรต่อจากพิธีถวายราชสักการะตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นต้นมา

พิธีถวายราชสักการะที่สำคัญมากสำหรับชาวจุฬาฯ อีกวาระหนึ่งคือการถวายราชสักการะในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองสิริราชสมบัติปีที่ ๕๐ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงสร้างพระพุทธรูปมาแก้วผลึก ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายในวโรกาสที่เสด็จมาพระราชทานปริญญาบัตรเมื่อปีการศึกษา ๒๕๓๘ (ในเดือน กรกฎาคม ๒๕๓๙) จึง

ได้จัดพิธีขึ้นที่สนามหน้าพระบรมราชานุสาวรีย์ สองรัชกาล โดยได้รับความอนุเคราะห์จากกองทัพอากาศ ให้ยืมแผ่นอะลูมิเนียมปูสนามบินมาปูเต็มสนามดังกล่าว และเชิญชวนทั้งคณาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ทุกระดับและนิสิตทั้งมหาวิทยาลัยมาร่วมทูลเกล้าฯ ถวายพระพุทธรูป แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เมื่อเสร็จพิธีการมหามงคลแล้ว พิธีถวายราชสักการะก็ได้ใช้ลานนั้นทำพิธี โดยเปลี่ยนจากที่บัณฑิตเคยยืนถวายความเคารพ มาเป็นก้มกราบเหมือนที่นิสิตถวายบังคมที่พระบรมรูปทรงม้าทุกปี เมื่อได้มีอุปกรณ์ประกอบการโด่งดงามเช่นนั้น พิธีการถวายราชสักการะก็ดูงดงามไปด้วย เมื่อมีผู้แทนบัณฑิตถวายพานพุ่มดอกไม้รูปเทียนแล้ว บัณฑิตทั้งหมดก็นั่งพร้อมกันแล้วกราบ ในขณะนั้นก็มีการอ่านฉันทถวายราชสักการะและขอพระราชทานไปพร้อมกัน ทำให้พิธีถวายราชสักการะดูงดงามและศักดิ์สิทธิ์ขึ้น ซึ่งคิดว่าพิธีการเช่นนี้จะได้จัดเป็นประจำหนึ่งของบัณฑิตแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสืบไป

รศ.สุณีย์ สันธุเชษฐ อบ.คป.
น้องใหม่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘

